

METSO-ohjelman tilannekatsaus

Metsäneuvosto 5.6.2020

Neuvotteleva virkamies Ville Schildt

Maa- ja metsätalousministeriö

METSO:n toteutus 2019, ympäristöministeriö

- ELY-keskusten METSO-toteutus 4 696 ha (tavoite 4 500 ha)
 - yksityisiä suojelualueita 3 057 ha
 - valtiolle hankittuja alueita 1 580 ha
 - määräaikaista suojelualueita 59 ha
- Kohteiden arvo noin 28,4 milj. €, käytettävissä oli n. 25 milj. €
- Tulos n. 400 ha enemmän kuin edellisenä vuonna, jolloin tavoite oli sama 4 500 ha
- Kohteiden hehtaariohjaus korvaukset ovat nousseet (toteutuksen painopiste on siirtynyt etelämmäksi ja kohteet aiempaa runsaspuustoisempia)

METSO:n toteutus 2019, maa- ja metsätalousministeriö

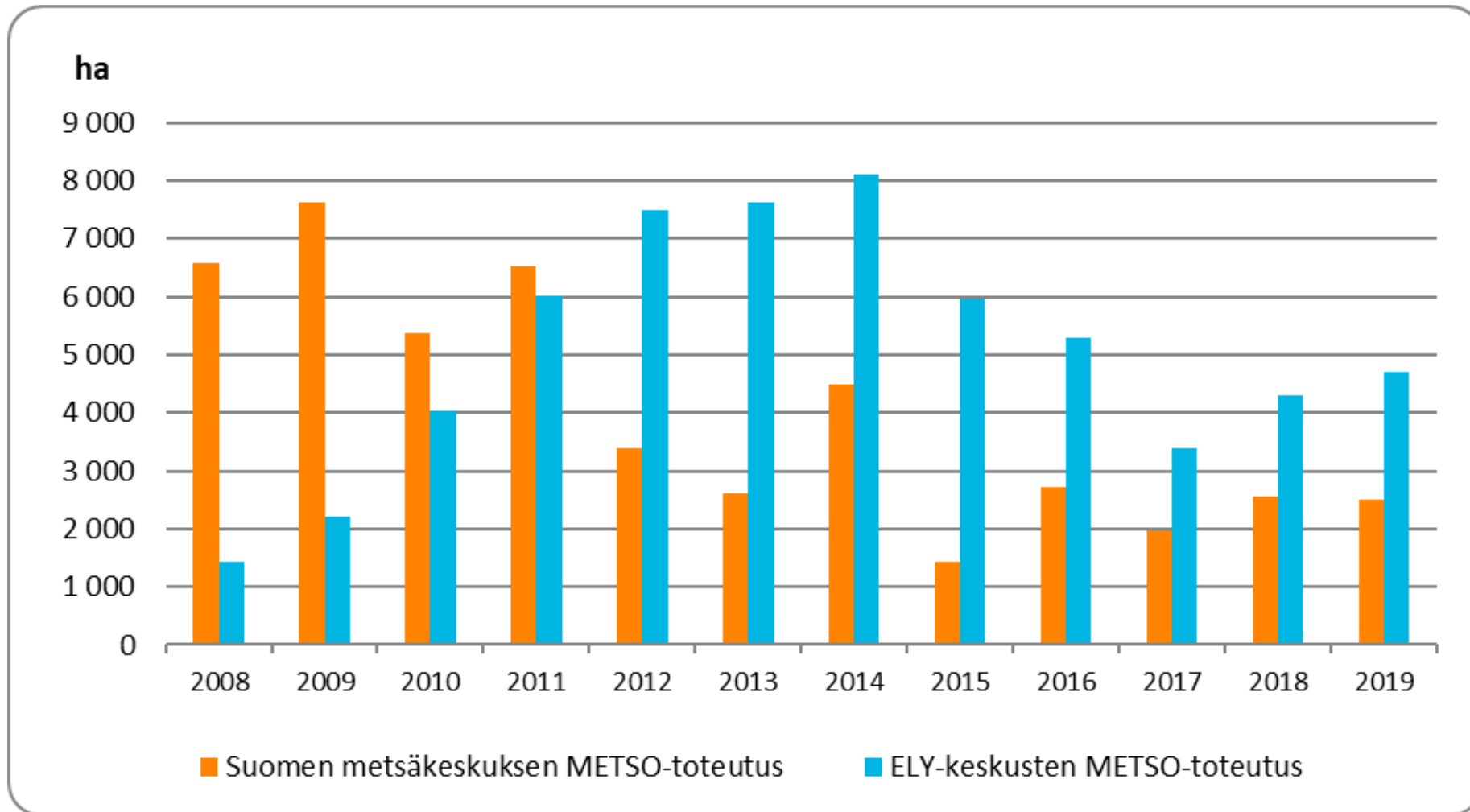
- Suomen metsäkeskus toteutti METSO-ohjelmaa 2 519 ha
 - ympäristötukisopimuksia 2 403 ha
 - luonnonhoitohankkeiden toteutusta 116 ha
 - lisäksi luonnonhoitohankkeiden maastosuunnittelua 287 ha
- Budjetoidusta n. 6 milj. € määrärahasta käytettiin 5,0 milj. € ympäristötukikorvauksiin ja 0,8 milj. luonnonhoitohankkeisiin. 0,16 milj. € siirtyi vuodelle 2020.
- Luonnonhoidon hankehakuja toteutettiin kolme, joissa 48 luonnonhoitohanketta (näistä 8 kpl siirtyy uudelleen vuoden 2020 hakuun)
- Metsäkeskus välitti ELY-keskuksille 156 kohdetta suojelutarkoituksiin, pinta-alaltaan yhteensä 1 149 ha
- Henkilöstöressin lisäys luonnonhoidon tehtäviin, tehostetut METSO-markkinointitoimet sekä muiden toimijoiden osallistuminen ympäristötukihakemusten valmisteluun edistivät toteutusta ja vuodelle 2019 varattujen luonnonhoitomomentin varojen lähes täysimääräistä käyttöä

METSO 2008–2019

ELY-keskusten toteuttamien METSO-kohteiden arvo (sis. kaupat, yksityiset suojelualueet, maanvaihdot ja perinnöt) ja Suomen metsäkeskuksessa METSO:n toteutukseen käytetty rahoitus (milj. euroa)

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Yht.
ELY-keskukset		8,7	9,7	21,3	24,4	33,9	34,2	36,8	28,7	21,5	18	23,2	28,4	288,9
Suomen metsäkeskus	Ympäristötuki	4,5	5,2	7,6	8,7	5,2	4,4	5,2	2,3	3,7	3	4,4	5,0	59,2
	Luonnonhoito	2,4	2,3	2,5	2,2	1,6	1,3	1,4	0,7	0,4	0,6	0,7	0,8	16,9
Suomen metsäkeskus, yhteensä		6,9	7,5	10,1	10,9	6,8	5,7	6,6	3	4,1	3,6	5,1	5,8	76,1
Yhteensä		15,6	17,2	31,4	35,3	40,7	39,9	43,4	31,7	25,6	21,6	28,3	34,2	365,0

METSO, toteutuspinta-ala 2008–2019

ELY-keskusten pinta-alat sisältävät yksityiset luonnonsuojelualueet, valtiolle ostetut kohteet sekä luonnonsuojelulain mukaiset määräaikaiset rauhoitukset ja Suomen metsäkeskuksen pinta-alat ympäristötukisopimukset ja luonnonhoitohankkeiden toteutuksen. Metsähallituksen 13 000 ha tasesiirto v. 2014 ei sisälly kuvaan.

METSO, toteutus 2008–2019

ELY-keskukset

- Uusia suojelualueita on perustettu 73 531 ha (ml. Metsähallituksen 13 000 ha tasesiirto v. 2014)
- Saavutettu 77 % suojelualueverkoston kehittämisen 96 000 ha kokonaistavoitteesta
- Alueelliset METSO-pinta-alatavoitteet ovat täyttymässä Pohjois-Suomessa, mutta eteläisimmissä ELY-keskuksissa tavoitteisiin on vielä matkaa ja tarvittaisiin lisää kohdetarjontaa

Suomen metsäkeskus

- Ympäristötukisopimuksia tehty 42 955 ha ja luonnonhoitohankkeita toteutettu 4 855 ha, yht. 47 810 ha
- Saavutettu yhteensä 58 % em. keinojen 82 000 ha kokonaistavoitteesta
- Kohteita välitetty ELY-keskuksille 9 473 ha

METSO, Metsähallitus 2008–2019

- METSO-ohjelman puitteissa suojeltu 10 000 ha vuonna 2009 ja 13 000 ha vuonna 2014. Jälkimmäinen lasketaan mukaan luonnonsuojelualueverkoston kehittämisen hehtaaritoteumaan METSO-ohjelmassa.
- Ennallistamista ja luonnonhoitoa suojelualueilla METSON toteutusalueella 2008-2019
 - valtion suojelualueilla noin 22 600 ha
 - yksityisillä suojelualueilla noin 2 030 ha
- Suojelualueiden inventoinnit METSON toteutusalueella 2008-2019
 - luontotyyppi-inventointeja noin 173 450 ha
 - lajistokartoituksia noin 23 050 ha
 - linnuston linjalaskentoja noin 2 950 km
- Lisäksi luonnonhoitoa valtion talousmetsissä: vuonna 2019 n. 6 500 ha + 9 säästöpuuryhmän polttoa METSON toteutusalueella

METSO:n toteutusnäkömät: ELY-keskukset

- Vuonna 2020 kokonaismääräraha noin 25–30 milj. €, tavoite 4 500 ha
- Suojelualueverkoston kehittämisen 96 000 hehtaarin METSO-tavoite saavutetaan vuoteen 2025 mennessä, jos ohjelman toteutuspinna-ala on seuraavien vuosien ajan keskimäärin noin 3 750 hehtaaria vuodessa.
- Toteutuksen painopiste entistä selkeästi eteläisimmässä ELY-keskuksissa. Mahdollista joustaa, jotta tärkeitä kohteita saadaan suojeltua painopistealueen ulkopuolelta.
- Suurimmat tavoitteet 2020: Uusimaa, Varsinais-Suomi, Häme, Pirkanmaa, Kaakkois-Suomi, Etelä-Savo ja Pohjois-Savo.
- Luonnonsuojelun toteutustehtäviin on rekrytoitu lisää henkilöstöä eteläisiin ELY-keskuksiin.
- Jatketaan kohdennettua viestintää maanomistajilta tulevan tarjonnan kasvattamiseksi. Vuonna 2020 viisi alueellista METSO-viestinnän hanketta yhteistyössä Suomen metsäkeskuksen ja metsänhoitoyhdistysten kanssa.

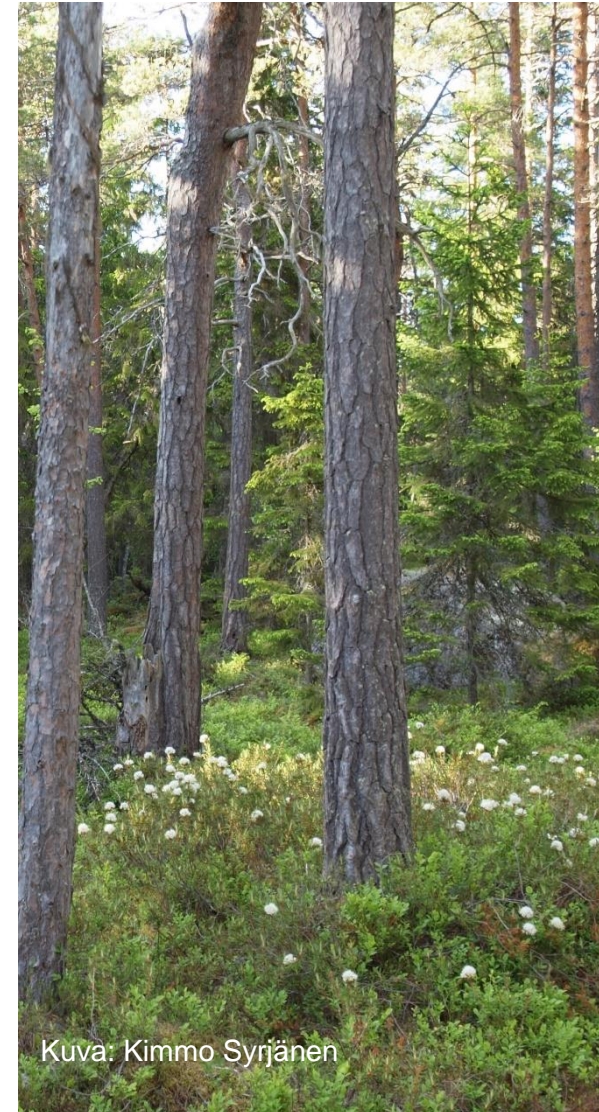
METSO:n toteutusnäkömät: Suomen metsäkeskus

- 2020 ympäristötukeen ja luonnonhoitoon käytettävissä 7,19 milj. €, josta 0,16 milj. € siirtyvää määrärahaa. Rahoituksesta on varattu 6,19 milj. € ympäristötukeen ja 1,0 milj. € luonnonhoitohankkeisiin. Määrärahalla solmitaan ympäristötukisopimuksia arviolta 2 800 ha ja toteutetaan luonnonhoitohankkeita 200 ha.
- 2020 ympäristötukisopimus päättyy noin 5 300 hehtaarin alalta. Erääntyvien sopimusten maanomistajiin ollaan yhteydessä ja tarjotaan sopimuksen uusimista rahoitusehtojen täytyessä. Noin puolet on vähäpuustoisia elinympäristöjä, joita ei pääsääntöisesti rahoiteta.
- Metsäalan toimijajoukon aktivointi nykyistä laajemmin osallistumaan ympäristötukihakemusten valmisteluun.
- Tavoitteena avata hankehakuun vähintään 40 luonnonhoitohanketta, joista 15 kulotushankkeita
- METSO vahvasti esillä asiakastyössä ja Metsään.fi-palvelussa. Viestintää kohdennetaan erityisesti potentiaalisten METSO-kohteiden maanomistajille.

METSO:n toteutusnäkömät: Suomen metsäkeskus

- Rahoitusta pitäisi nostaa METSO-ohjelman loppukaudelle 16,5 milj. € vuositasolle ja vuositavoite 6 200 hehtaariin, jotta 82 000 ha tavoitteeseen päästäisiin.
- Lisäyksestä arviota 7 milj. euroa tarvittaisiin LH-momentille 30.40.45 ja 2,5 milj. euroa Suomen metsäkeskuksen valtionapumomentille työntekijöiden palkkoihin
- Ympäristötuen korvaustaso on noussut johtuen mm. sopimusten lisääntymisestä eteläisessä Suomessa, kohdentumisesta runsaspuustoisiin kohteisiin sekä vuoden 2019 lopussa annetusta uudesta asetuksesta ympäristötukikorvauksen laskennassa käytettävistä keskihinnnoista sekä toimijoille maksetuista lisääntyneistä valmistelukorvauksista.

Kuva: Kimmo Syrjänen

METSO-hankkeet 2020

- Käynnissä kolme luonnonhoidon kehittämishanketta
 - Lajiturva-hanke: Uhanalaisten lajien toimintamallin päivitys, vetäjä Tapio Oy
 - Potentiaaliset tulvametsät ja metsäluhdat (Potut-hanke): menetelmä tulvametsien ja metsäluhtien tunnistamiseen paikkatietoaineistoista, vetäjä SYKE
 - Lehtometsien havinaa Pirkanmaalla: vetäjä Suomen metsäkeskus
- Kaksi uutta yhteistoimintaverkostoa käynnistynyt 2020. Molemmissa kehitetään luonnonhoidon alueellista suunnittelua ja kohdentamista paikalliseen yhteistyöhön perustuen
 - Monimuotoisuuskeskittymän luonnonhoitoverkosto – Hyypäränharju, vetäjä Valonia
 - Osallistavaa suunnittelua METSO:n avulla (OsuMa), vetäjä Suomen metsäkeskus
- Loppuvuodesta uusi rahoitushaku luonnonhoidon kehittämishankkeille

METSO-viestintä 2020

- Parannetaan näkyvyyttä mediassa, alueelliset viestintähankkeet, kohdennettua viestintää, koulutusta toimijoille
- Metsonpolku.fi: perus- ja ajankohtaistietoa METSO-ohjelmasta maanomistajille ja toimijoille
- Metsään.fi-palvelu: suojeluselvityspyyntö, Mahdollinen METSO-kohde -merkintä

Kiitos

www.metsonpolku.fi